

τὴν φλόγα ταύτην ὅσον δῆποτε ἀμυδρὰν καὶ ἂν τὴν περιορίζουν αἱ συνθῆκαι τῆς ἐποχῆς. Ἡ ἐκτέλεσις δὲ τοῦ καθήκοντος τούτου δικαιολογεῖ πλήρως τὴν ὑπαρξίν τοῦ Πολυτεχνικοῦ καὶ ἀποτελεῖ ἐπαρκῆ ἀμοιβὴν τῶν μελῶν του.

Ἡ ΝΑΞΙΑ ΣΜΥΡΙΣ ΚΑΙ Ο ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἡ σμύρις εἶναι ὄρυκτον πετρωματικὸν σκληρότατον μῆγμα κρυσταλλωμένου ὀξειδίου τοῦ ἀργιλίου, ἥτοι Κορουνδίου καὶ ὀξειδίου τοῦ σιδήρου, μὲ ἀναλογίαν δύο πρὸς ἓνα.

Ὅσον μεγαλύτερον εἶναι τὸ ποσοστὸν τοῦ Κορουνδίου, τόσον ἡ ποιότης αὐτῆς εἶναι καλύτερα. Καστανόχρους ἐξωτερικῶς ἐμφανίζει θραυομένη χροῶμα σιδηρομέλαν κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν. Τὸ κοίτασμα αὐτῆς εὐρίσκειται ἐν τῷ ἀσβεστολίθῳ μειγμένον μετὰ διαφόρων ἄλλων προσμίξεων. Εἶναι οὐσία λειαντικὴ καὶ στιλβωτικὴ καὶ χρησιμεύει διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν μηχανῶν, τῶν μετάλλων, τῆς ὑέλου, τῶν μαρμάρων καὶ παντὸς σκληροῦ ἐν γένει ἀντικειμένου.

Κατὰ τὴν χρῆσιν ἀναμιγνύεται μὲ ἔλαιον μὲν προκειμένου περὶ λειάνσεως τῶν μετάλλων, μὲ ὕδωρ δὲ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν σκληρῶν λίθων. Διὰ τὴν χρησιμοποίησιν ὑφίσταται κοινοποίησιν εἰς μύλους ἐκ γάλβου σκληροτάτου καὶ ἐκ τῆς κόνεως κατασκευάζονται καὶ παρῴσιαζονται εἰς τὸ ἐμπόριον τὰ σμυριδόχαρτα (γυαλόχαρτα), σμυριδόπανα, σμυριδοακόνας, σμυριδοτροχοὶ κτλ., τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν εἶδος πρώτης ἀνάγκης διὰ τὴν βιομηχανίαν.

Ἡ Ναξία Σμύρις ἦτο ἀνέκαθεν καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα γνωστὴ, δι' αὐτῆς δὲ ἐλείπον τὰ μάρμαρα καὶ τοὺς πολυτίμους λίθους. Εὐρίσκειται ἐγκατεστημένη εἰς τὴν ΒΑ ἀκτὴν τῆς νήσου Νάξου, ἡ ὁποία εἰς τὸ μέρος αὐτὸ, εἶναι καθ' ὅλοκληρον ἄγονος καὶ βραχώδης, ἐν ᾧ εἰς τὰ ἄλλα σημεῖα ἡ βλάστησις εἶναι πλουσία καὶ οἱ κάτοικοι ἀποζοῦν ἀπὸ τὰ προϊόντα τῆς ἀμπέλου, τῶν ἐσπεριδοειδῶν καὶ τῆς δενδροκομίας.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐδικῶν τὰ σημερινὰ ἐν ἐνεργείᾳ κοιτάσματα ἀποτελοῦν παραφυσικῶς κεντρικοῦ τινος σμυριδικοῦ πυρῆνος, εὐρίσκόμενου εἰς τὸ βάθος τοῦ ὄρους εἰς ποσότητας ἀνεξαντλήτους.

Ἡ τακτικὴ καὶ ὀποσδῆποτε συστηματοποιημένη αὐτῆς ἐκμετάλλευσις χρονολογεῖται ἀπὸ 300 μόλις ἐτῶν, ἀφ' ἧς σημειοῦνται καὶ σημαντικαὶ παραγγελίαι τοῦ ἐξωτερικοῦ. Τὸ 1625 παραγγέλθησαν ἐξ Ἰταλίας 200 miliaria d'ispiriglio, ὅπως ἀναφέρεται εἰς τὸ σχετικὸν ἐμπορικὸν συμφωνητικόν. Μέχρι τοῦ 1847 ἡ Ναξία Σμύρις δὲν εἶχε συναγωνιστὴν. Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὁ Ἀμερικανὸς ὄρυκτολόγος Smith ἀπὸ τεμάχια, τὰ ὁποῖα ἔφερεν εἰς Σμύρην πλανόδιος ἀκονιστῆς καὶ σχεδὸν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὁ Ρῶσσος γεωλόγος Tchihatcheef ἀνεκάλυψαν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν κοιτάσματα σμυρίδος. Ἀλλὰ καὶ ἡ σμύρις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἦτο γνωστὴ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, καλυφθεῖσα ἔπειτα μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν διὰ προσχώσεων. Τὴν ἀναφέρει καὶ ὁ Plinius «Naxiae laus maxima fuit mox armenicae».

Τὸ ἴδιον συνέβη καὶ παρ' ἡμῖν διὰ τὰ μεταλλεῖα τοῦ Λαυρίου, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξωρύσαστο ὁ μόλυβδος καὶ κυρίως ὁ ἄργυρος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.

Ὁ Σεοπέρης ὀδηγηθεὶς ἀπὸ τὰς ἐκκαμινεύσεις ἐκ τῶν ὁποίων εἶχε πάρει ἔρμα Ἰταλικὸν πλοῖον, ἀνεκάλυψε τὰ σημερινὰ μέχρι πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐν πλήρῳ ὀργασμῷ μεταλλεῖα.

Ἡ ἀνακάλυψις τῆς Μικρασιατικῆς σμυρίδος συνέπεσε μὲ τὴν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν, ἐξηκολούθουν ἀτελευτήτως βυζαντινολογοῦντες, περὶ τῆς συνταγματικότητος ἢ μὴ τῶν προκηρῦξεων τῆς ἐνοικιάσεως τῆς Ναξίας Σμυρίδος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Ὅντως τὸ τότε ἰσχύον Σύνταγμα εἰς τὸ ἄρθρον 16 ὥριζεν ὅτι διάθεσις ἐθνικῆς περιουσίας δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ νόμου. Τινὲς τῶν βουλευτῶν ἐθεώρουν τὴν ἐκδοσιν νόμου μὴ ἐπείγουσαν ἐφ' ὅσον ὑπαρχόντων ἀποθεμάτων δὲν ἐκινδύνευε δῆθεν νὰ ὑποστῇ ζημίαν τὸ Δημόσιον. Οὕτω ἡ Ναξία σμύρις ἔμεινεν ἀνεκμετάλλετος ἐπὶ δετίαν, καθ' ἣν αἱ τιμαὶ ἀνῆλθον εἰς ὑψηλότατα ἐπίπεδα καὶ ἐκίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἐδικῶν πρὸς ἀνακάλυψιν νέων πηγῶν. Ἄλλη σειρὰ χαρακτηριστικῆ εἶναι ἡ ἐπιστολὴ, τὴν ὁποίαν ἀπηύθυνεν τὸ 1848 ὁ Tchihatcheef πρὸς τὸν γάλλον συνάδελφον του Elie de Baumont, τῆς ὁποίας ἀποσπάσματα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Παρισινῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν. Ἀναφέρων τὰ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ σμυρίδος, συνεπέρανεν ὅτι «πρόκειται

σπουδαίως νὰ ἐπιρροεῖται τὰς ἀγορὰς τῆς καταναλώσεως, διότι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν γνωρίζει νὰ ἐκμεταλλεθῆ τὸ μονοπώλιον τῆς Ναξίας Σμύριδος, τῆς ὁποίας αἱ τιμαὶ κυμαίνονται ἀπὸ 500-700 φράγκα κατὰ τόννον, ἐν ᾧ δύναται νὰ ἐξορύσσεται εἰς μεγάλας ποσότητας καὶ νὰ προσφέρεται εἰς πολὺ κατωτέραν τιμὴν.»

Ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς ἀσιατικῆς σμύριδος παρεχωρήθη μετὰ τὰς προκαταρκτικὰς μελέτας εἰς τὸν Ριχάρδον Abbot, ὁ ὁποῖος ἤρχεισε προσφέρων εἰς χαμηλὰς τιμὰς τὰ προϊόντα τῶν συμριδωρυχείων του συναγωνιζόμενος τὴν Ναξίαν σμύριδα. Αἱ τιμαὶ ἀπὸ τὰ ὕψη εἰς τὰ ὁποῖα εὗρισκοντο κατεκρημνίσθησαν ἀπολύτως καὶ ἔφθασαν τὰ πρὸ τοῦ 1835 ἐπίπεδα.

Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον φαίνεται ἀκατανόητον καὶ δικαίως ἔδωκε καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀφορμὴν εἰς δυσμενῆ σχόλια, εἶναι ἡ ἀβελτηρία καὶ ἡ ἐπιπολαιότης τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἐνοικιάσαντος εἰς τὸν ἴδιον τὸν ἐνοικιαστὴν τῆς μικρασιατικῆς καὶ τὴν Ἑλληνικὴν σμύριδα. Τὸ σχέδιον τοῦ Abbot ἦτο καταχθόνιον. Νὰ κάμῃ ἀρπακτικὴν ἐκμετάλλευσιν (ὁ ὅρος ἔχει ληφθῆ ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ (Raubausbeutung) κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐνοικιάσεως πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ποσοστοῦ τῆς ἀναμίξεως μετὰ τῆς κατωτέρας ποιότητος τουρκικῆς, διὰ νὰ ἀδρανήσῃ ἔπειτα τὰ συμριδωρυχεῖα Νάξου, μονοπωλήσῃ αὐτὸς πλέον τὴν σμύριδα καὶ κατακτήσῃ ἄνευ ἀντιδράσεως τὴν διεθνή ἀγοράν. Καὶ ὄντως ἀπὸ τοῦ 1854-59 ἔπαυσε μὲν νὰ ἐξορύσσεται Ναξία σμύρις ἐξηκολούθει ὁμως νὰ μεταφέρεται καὶ νὰ πωλῆται ὡς δῆθεν τοιαύτη ἡ Μικρασιατικὴ κατὰ τὰς ἀναφορὰς τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ἑλληνικῶν Προξενικῶν ἀρχῶν. Ἡ νοθεῖα ἐλάμβανε χώραν ἐν Σμύρῃ, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν διάπλου τῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα ἔφερον μικρασιατικὴν σμύριδα καὶ εἰς τὰ κέντρα τῆς καταναλώσεως, ὅπου εἶχεν ἐξαπλώσει τὸ δίκτυον τῆς λαθροχειρίας του ὁ ἐνοικιαστής.

Τοιοιουτρόπως οἱ ἐκμεταλλεῦται τῆς Μικρασιατικῆς σμύριδος μὲ ὄλην τὴν ἀνεσιν καὶ ἄνευ οὐδενὸς συναγωνισμοῦ εἰσήγαγον, διέδοσαν καὶ ἐπέβαλον εὐρύτατα τὸ προϊόν αὐτῶν.

Τέλος τὸ 1857 ὁ αἰμνηστος Ἄλέξ. Κουμουνδοῦρος, ἀναλαβὸν τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν σύμβασιν Abbot καὶ ἔδωκε τέρμα εἰς τὴν εἰς βάρος μας διεξαγομένην ἐκμετάλλευσιν.

Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν περιόδον, ὑπὸ τὸ καθεστὸς τῶν ἐνοικιαστῶν, ἡ νοθεῖα ἐξηκολούθησε. Τὸ 1890 ἔγραφεν ὁ ἐν Σύρῳ Ἄγγλος Πρόξενος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ Λονδίνου, ὅτι ἡ εἰς τοὺς διαφόρους ἐμπορικοὺς λιμένας προσφερομένη Ναξία σμύρις εἶναι ἀναμειγμένη μετὰ τῆς ἀσιατικῆς, πολὺ κατωτέρας τιμῆς.

Καὶ προσέθετε, κατὰ τρόπον ἀξιοματικῶν καὶ συγκεκριμένων, ὅτι τὰ πλοῖα προελεύσεως Σμύρνης, φορτωμένα μὲ μικρασιατικὴν σμύριδα, διερχόμενα ἀπὸ τὴν Νάξον συμπληρῶνουν τὰ φορτία των.

Καὶ πολὺ προγενέστερον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν ὁ Χαρίλαος Τρικούπης εἰς τὴν συζητήσιν περὶ ἀνανεώσεως τῆς συμβάσεως τῆς ἐνοικιάσεως ὑπὸ τοῦ Βαφειαδάκη—Κλέβε, συνιστῶν τὸ μέτρον τῆς ἰδρύσεως ἀποθηκῶν εἰς Λονδίνον, Ἀμφοῦργον, Μασσαλίαν, Τεργέστην, καὶ Ἀμερικὴν καὶ τῆς πωλήσεως τῆς Ναξίας σμύριδος ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν κατανάλωσιν διὰ λογαριασμόν τοῦ δημοσίου, εἶπε χαρακτηριστικῶς, ὅτι τὸ ἀνόθευτον ἑλληνικὸν προϊόν εἶναι ἄγνωστον εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγοράν.

Καὶ ἀνέφερον παραστατικώτατα, ὅτι ὅταν ἡ ἐν Λονδίῳ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία, κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπεχείρησε νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν τιμὴν τῆς Ναξίας σμύριδος εἰς τὰς ἀγορὰς τῆς Ἀγγλίας ἔλαβεν ὁμοιομόρφως πανταχόθεν τὴν ἀπάντησιν ὅτι Ναξία σμύρις ἀγνή δὲν ὑπάρχει καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δοθοῦν ὑπεύθυνοι πληροφοροῖαι διὰ τὴν τιμὴν αὐτῆς.

Τὸ σύστημά του τοῦτο κατώρθωσε νὰ ἐφαρμόσῃ ὁ Χαρίλαος Τρικούπης κατὰ τὸ 1890, ὅτε ἀνέλαβε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῶν ἰδίων βάσεων στηρίζεται καὶ τὸ νῦν ἐφαρμοζόμενον σύστημα. Τὸ δημόσιον διαχειρίζεται δι' εἰδικῆς ὑπηρεσίας τὴν ναξίαν σμύριδα καὶ ἐνεργεῖ τὰς πωλήσεις αὐτῆς ἀπὸ τὰς ἀποθήκας τῆς Σύρου, ὅπου πρὸς διευκόλυνσιν τῶν φορτώσεων συγκεντρώνεται τὸ προϊόν.

Ἀναγκάζομαι νὰ ἐπιμείνω περισσότερο ἐπὶ τῆς Μικρασιατικῆς σμύριδος, διότι μὲ αὐτὴν κυρίως διεξήχθη ἡ συνάγωνιστικὴ πάλη εἰς τὸ παρελθὸν καὶ μὲ αὐτὴν πρόκειται, ὡς πρὸς φυσικὴν σμύριδα νὰ συγκρουσθῆ καὶ εἰς τὸ μέλλον ἡ ναξία. Διότι εἰς ὀλίγα μέρη τῆς γῆς ἀπαντᾶται σμύρις καὶ φυσικὸν Κορούνδιον καὶ εἰς ἀσημάντους σχετικῶς ποσότητες.

Ἡ σμύρις Βαναρίας εἶναι ποιότητος κατώτατης, εἶδος ἀποσεσαθρωμένου γενεσιακοῦ πετρώματος με χρῆσιν περιορισμένην καὶ διαρκῶς ἔξασθενοῦσαν.

Αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι, ὁ Καναδάς, ἡ Νότιος Ἀφρική μετὰ τῆς Μαδαγασκάρης κλπ. χώραι δὲν δύνανται ἐπίσης νὰ ὑπολογισθοῦν σοβαρῶς. Μένει λοιπὸν συναγωνιστῆς ἐπικίνδυνος ἡ Μικρασιατικὴ σμύρις καὶ ἀκόμη ἐπικινδυνωδέστερος ἡ τεχνητή.

Ἀπὸ ἀπόψεως συμριδοπαραγωγῆς ἡ Μικρὰ Ἀσία κατέχει τὴν πρώτην θέσιν. Τὰ κοιτάσματα αὐτῆς εἶναι πολλά, διάσπαρτα εἰς πολὺ μεγάλην ἀκτῖνα καὶ πλουσιώτατα. Εὐρίσκονται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους καὶ ἂν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν τὴν ἀρτιωτέραν τεχνικῶς ἐξορυκτικὴν ὀργάνωσιν, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἔχει πολὺ μικρότερον κόστος ἐξορύξεως τῆς Ναξιακῆς σμύριδος.

Μειονεκτεῖ ὅμως ἀπέναντι αὐτῆς εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους συντελεστάς τῆς ἐπικρατήσεως ἐν τῷ διεθνῇ συναγωνισμῷ. Ἡ μεταφορὰ αὐτῆς εἶναι δυσχερὴς καὶ πολυδάπανος καὶ λόγῳ τῆς ἑλλείψεως συγκοινωνιακῶν ὁδῶν καὶ μεταφορικῶν μέσων, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς μακρᾶς ἀποστάσεως ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν Ἀϊδινίου καὶ ἐκεῖθεν εἰς τοὺς λιμένας τῆς ἔξαγωγῆς.

Ἐξ ἄλλου ἡ ποιότης τῆς μικρασιατικῆς σμύριδος εἶναι πολὺ ὑποδεστέρα τῆς ναξιακῆς, μόλις δυναμένη νὰ συναγωνισθῇ τὰς κατωτέρας αὐτῆς ποιότητας. Ἀντιθέτως, ἡ ναξία σμύρις, περιέχουσα ἀναλογίαν εἰς κρυσταλλικὸν κορούνδιον πολὺ μεγαλύτεραν, ἔχει ἰσχυροτέραν λειαντικὴν δύναμιν καὶ ὑπερέχει πάσης ἄλλης φυσικῆς σμύριδος. Ἐγγύτερον ἄλλως τε πρὸς τοὺς λιμένας τῆς ἔξαγωγῆς εἰς τοὺς ὁποίους μεταφέρεται διὰ κεκλιμένων ἐπιπέδων καὶ ἑναερίου σιδηροδρόμου μήκους 8500 μέτρων, σταθμεύοντος εἰς τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἔχει ἔξοδα μεταφορᾶς ὀλιγώτερα. Ἡ ναξία σμύρις ὑστερεῖ τῆς μικρασιατικῆς, ὅπως εἶπομεν, μόνον ὡς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐξορύξεως καὶ ἐπιβαρύνεται ἐπὶ πλέον μετὰ τὸ ἐντελῶς ἰδιότυπον δικαίωμα τῶν συμριδορρυκτῶν, περὶ τοῦ ὁποίου θὰ ὁμιλήσωμεν ἐν ὅλῃ τῇ δυνατῇ συντομίᾳ μετ' ὀλίγον.

Ἡ μικρασιατικὴ σμύρις μετὰ τὴν ἐμπορικὴν ἰκανότητα, τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν ἐπινοητικότητα τῶν παραχωρησιούχων τῆς, ἐγνώρισε μεγάλην ἔξαγωγικὴν ἀκμὴν καὶ ἔφθασεν εἰς τὰς

παραμονὰς τοῦ μεγάλου πολέμου τοὺς 40.000 τόννους. Ἀλλὰ ἡ ἔκρηξις τοῦ πολέμου καὶ ὁ ἀποκλεισμός τῶν Τουρκικῶν παραλίων διέκοψαν ἀποτόμως καὶ ὀλοσχερῶς τὴν ἔξαγωγὴν καὶ ἀνεβίβασαν τὴν ζήτησιν τῆς Ναξίας σμύριδος.

Ἡ Γαλλία ἀσκοῦσα τὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἑλληνικῆς σμύριδος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου παρελάμβανε τὰς ἐξορυσσομένας ποσότητας διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς πολεμικῆς βιομηχανίας τῶν συμμάχων.

Εἰς τὸ χρονικὸν τοῦτο σημεῖον τοποθετῶ τὸν ἄλλον μεγαλύτερον κίνδυνον τοῦ συναγωνισμοῦ τῆς ναξίας σμύριδος.

Ἡ Ἀμερικὴ μὴ δυναμένη νὰ προμηθεύεται πλέον τὴν ἀπαραίτητον διὰ τὴν βιομηχανίαν τῆς σμύριδα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκίαν ἐστράφη πρὸς τὰς ἰδίας αὐτῆς δυνάμεις καὶ ὤθησε τὴν μηχανικὴν αὐτῆς δραστηριότητα πρὸς ἐξασφάλισιν ἐπαρκῶς παραγωγῆς τεχνητῆς σμύριδος πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς, κατώρθωσε δὲ νὰ υπερβῇ κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη τοῦ πολέμου τὸ ποσοῦν τῶν 50.000 τόννων διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὰ πρὸ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως ἔτη τὰς 80.000. (Αἱ ἀνάγκαι τῆς Ἀμερικανικῆς Βιομηχανίας πρὸ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως ἐκυμαίνοντο μετὰξὺ τῶν 80—100.000 τόννων ἐνῶ σήμερον κατῆλθον εἰς τὸ τρίτον).

Ἡ τεχνητὴ σμύρις χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1890 καὶ παρουσιάζεται ὑπὸ τὰς μορφὰς τῆς χαλυβδοσμύριδος, τοῦ ἀνθρακοκορούνδιου καὶ τοῦ κορούνδιου. Ὁ Ἀμερικανὸς Achison, προσπαθῶν νὰ κατασκευάσῃ ἐκ μίγματος ἀνθρακος καὶ πυριτίου τεχνητὸν ἀδάμαντα ἐσημάτισε διὰ τῶν πειραμάτων του τὸ ἀνθρακοκορούνδιον καὶ ἴδρυσεν τὰ πρῶτα ἐργοστάσια ἐν Ἀμερικῇ. Πρὸς κατοχύρωσιν δὲ τῶν διπλωμάτων τῆς ἐφευρέσεώς του ἐπέξτετεινεν ἀργότερον τὴν δρᾶσίν του καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, διὰ μικρῶν βιομηχανιῶν, τὰς ὁποίας ἴδρυσεν εἰς τὴν Γαλλίαν, Γερμανίαν καὶ Αὐστρίαν.

Ἡ βιομηχανία τῆς τεχνητῆς σμύριδος διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς τελειοποιήσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς σημαντικῆς μειώσεως τῆς παραγωγικῆς τῆς δαπάνης, ἐν ᾧ κατ' ἀρχάς λόγῳ τῆς μικρᾶς παραγωγῆς καὶ τοῦ ὑψηλοῦ κόστους δὲν ἐξελήφθη ὡς σοβαρὸς ἀντίπαλος, ἤδη τείνει νὰ ἐκτοπίσῃ καθ' ὀλοκληρίαν τὴν φυσικὴν σμύριδα καὶ ἐνῶ ποσοτικῶς οὐδὲν ὑπάρχει ὄριον παραγωγῆς ποιοτικῶς ὑπερέχει κατὰ πολὺ τῆς φυ-

σικῆς. Ἡ περιεκτικότης τοῦ κρυσταλλικοῦ κορονιδίου κανονίζεται ἐντὸς τῶν ἠλεκτρικῶν κλιβάνων ἀναλόγως τοῦ προσορισμοῦ τῆς καὶ δύναται νὰ ἀνέλθῃ εἰς 99 1/2 ο)ο, ἐνῶ ἡ φυσικὴ σύμρις δὲν ὑπερβαίνει τὰ 65 ο)ο. Ἡ λειαντικὴ αὐτῆς δύναμις εἶναι ἀνωτέρα, εἷς τινα δὲ εἶδη καταπληκτικῆ, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ τῆς φυσικῆς.

Ἡ διαφορὰ τῆς τιμῆς, ἡ ὁποία τείνει διαρκῶς πρὸς τὴν ἐλάττωσιν, ἐπιτρέπει ἀκόμη εἰς τὴν φυσικὴν σύμριδα ἔστω καὶ ἀσθενῆ συναγωνισμόν. Οὐχ' ἦττον καὶ ἡ ἐξαγομένη ποσότης ἠλαττώθη καὶ αἱ τιμαὶ κατέπεσαν. Ἄρκει νὰ ἀναφέρω ὅτι κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη ἡ ἐξαγωγή τῆς Ναξίας σύμριδος κατῆλθεν εἰς τοὺς 6.500 τόννους κατὰ μέσον ὄρον τῆς δὲ Τουρκικῆς εἰς 6.000. Ἡ τιμὴ ἔπεσεν εἰς τὰ 20 δολλάρια διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς ποιότητος καὶ 13 διὰ τὰς κατωτέρας.

Ἡ θέσις τῆς Ναξίας σύμριδος ἀπέναντι τῶν δύο τούτων συναγωνιστῶν, τῆς μικρασιατικῆς καὶ τῆς τεχνητῆς, εἶναι ἤδη καθωρισμένη. Αἱ πρῶται αὐτῆς ποιότητες συναγωνίζονται τὴν τεχνητὴν· αἱ δὲ δευτερεύουσαι τὴν μικρασιατικὴν. Διὰ νὰ παλαίσῃ ἐπιτυχῶς καὶ νὰ βελτιώσῃ, ἢ τοῦλάχιστον νὰ κρατήσῃ σταθερῶς τὸ σημερινὸν καταναλωτικόν της ἐπίπεδον εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθοῦν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους ριζικὰ μέτρα τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀναδιοργανώσεως.

Ῥμίλησα πρὸ ὀλίγου περὶ ἐργατικῶν δικαιώματος τῶν συμριδωρικῶν. Ἄλλὰ τί εἶναι τὸ πρωτότυπον τοῦτο δικαίωμα καὶ κατὰ ποῖον τρόπον ἐκτήθη; Τὸ σημεῖον τοῦτο θὰ μᾶς χρησιμεύσῃ διὰ νὰ ἐννοήσωμεν περισσότερον τὸ σημερινὸν καθεστὼς καὶ νὰ ἀντιληφθῶμεν τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας θὰ παρουσιάσῃ ἡ μεταβολὴ τοῦ κρατοῦντος συστήματος.

Ἐπὶ Τουρκοκρατίας οἱ χωρικοὶ ἐξώρυσσον τὴν Ναξίαν σύμριδα καὶ ἀπήλανον ἀσυνδῶτως καὶ ἐλευθέρως τοὺς καρπούς τοῦ μόχθου των. Ἄλλ' ἡ προσωρινὴ τῆς Ἑλλάδος Διοίκησις, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ἀφῆρεσε τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς καὶ προσέβη εἰς τὴν ἐνοικίασιν τῶν ὀρυχείων. Οἱ κάτοικοι διεμαρτυρήθησαν καὶ ἐξέλεξαν ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὸν Πρωτοπαπαδάκιν καὶ Κουφόπουλον, ἡ ὁποία ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὸν βασιλεῆ Ὅθωνα σχετικὴν ἀναφορὰν.

Εἰς τὴν ἀναφορὰν ταύτην ἀπήντησεν ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεία τῆς Ἐπικρα-

τείας ἀπορρίπτουσα τὰς ἀξιώσεις περὶ δικαιωμάτων ἰδιοκτησίας τῶν κατοίκων, ἐδήλωσεν ὅτι θὰ ἐκδόσῃ διαταγὰς, ὅπως χρησιμοποιοηθοῦν κατὰ προτίμησιν οἱ κάτοικοι τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων Ἀπειράνθου, Βόθρων καὶ Σκαδοῦ ἐπὶ εὐλόγῳ τιμῇ, διὰ τὴν ἐξόρυξιν τοῦ προϊόντος καὶ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ εἰς τὴν παραλίαν.

Ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τούτου ἐθμελιώθη τὸ δικαίωμα ἐργασίας τῶν συμριδωρικῶν, τὸ ὁποῖον δι' ὁμοιομόρφου καὶ πολυχρονίου ἀσκήσεως διεμορφώθη εἰς εἶδος ἐργολαβίας ἐξορύξεως, καθοριζομένης ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ κράτους τῆς τιμῆς κατὰ τόννον.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν συμριδωρικῶν ἀνέρχεται σήμερον εἰς 1200 ἀξάνεται δὲ διαρκῶς, προστιθεμένων κατ' ἔτος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ἄλλων οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ γάμου ἀποκοῦν οἰκογένειαν.—Ἐννοεῖται ὅτι διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ὑπανδρεύονται εἰς πολὺ μικρὰν ἡλικίαν, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχῃ σχεδὸν ἄγαμος νεὸς πέραν τῶν 18 ἐτῶν.

Εἶναι εὐνόητον ὅτι ὁ ὄγκος αὐτὸς τῶν ὀργανωμένων ἐργατῶν ἐπιρροεῖ τὰς ἐκλογὰς τῶν Κυκλάδων διαθέτει καὶ ἰσχυρὰ πολιτικὰ μέσα ὥστε νὰ δύναται νὰ κινήσῃ πρὸς τὸ συμφέρον του τὸν δείκτην τοῦ ἐργατικοῦ δικαιώματος, ἀλλὰ καὶ τὸ Κράτος νὰ ἀναγκάσῃ νὰ παραλαμβάνῃ ποσότητος πολὺ πέραν τῆς ἐτησίας καταναλώσεως, ὥστε νὰ ὑπάρχουν σήμερον παθητικὰ ἀποθέματα περισσότερα τῶν 30.000 τόννων.

Ἄλλὰ ἐκτὸς τούτου, λόγῳ ἐλλείψεως τεχνικῶν γνώσεων καὶ μηχανικῶν μέσων ἐξειλιγμένων, ἡ ἀνόρυξις γίνεται κατὰ τρόπον πρωτόγονον διὰ χαλυβδίνων διοστήρων καὶ δυναμιτιδος, πολλάκις δὲ ἐγκαταλείπονται στοαὶ μεγάλης ἀποδόσεως, μὴ ὑπαρχόντων τῶν μέσων τῆς ὑποστηρίξεως αὐτῶν καὶ τῆς ἀντλήσεως καὶ διοχετεύσεως τῶν ὑδάτων. Συχνότατὰ δὲ λαμβάνει χώραν καὶ ὁ ἔξις τραγέλαφος.

Δι' ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ κοίτασμα ἀνορύσσονται πολλὰ στοαί, σπεύδουν δὲ αἱ διάφοροι ὀμάδες νὰ ἐπωφεληθοῦν, ἐπακολουθοῦν συγκρούσεις καὶ διαπληκτισμοὶ καὶ ἀναγκάζεται τὸ Κράτος νὰ ἐπεμβαίῃ διὰ νὰ λύῃ τὰς διαφοράς. Καὶ ἐπὶ πλέον ἐνδιαφερόμενοι* διὰ τὸ βάρος τῆς σύμριδος οἱ συμριδωρικῆται δὲν ἀπαλλάσσουν αὐτὴν ἀπὸ τὰς ξένας οὐσίας καὶ προσπαθοῦν κατὰ τὴν διαλογὴν νὰ κερδίσουν εἰς τὴν κατάταξιν τῶν ποιότητων.

Και προσέτι μη υπάρχοντος ασφαλοῦς λιμένος εἰς τὴν Νάξον τὸ προϊὸν μεταφέρεται δι' ἰστιοφόρων εἰς τὴν Σύρον καὶ τοποθετεῖται εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Δημοσίου προστιθεμένων 41)2 σεληγίων κατὰ τόννον εἰς τὸ γενικὸν κόστος τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Ὑπὸ τοιαύτας προϋποθέσεις εἶναι εὐνόητον ὅτι τὸ κόστος τοῦ προϊόντος ἐπιβαρύνεται ὑπερμέτρως καὶ ὑποβιβάζει τὴν συναγωνιστικὴν ἰκανότητα «konkurrenzfähigkeit» τῆς Ναξίας σμύριδος ἀπέναντι τῆς μικρασιατικῆς καὶ τῆς τεχνητῆς.

Ποία λοιπὸν πρέπει νὰ εἶναι ἡ κρατικὴ πολιτικὴ διὰ τὴν σταθερὰν καὶ ἐπωφελεστέραν ἀξιοποίησιν τῶν ὀρυχείων τῆς Νάξου ;

Πρὸ πάσης ἄλλης σκέψεως ὀφείλει νὰ προηγηθῆ ἡ ἄμεσος ἀφαίρεσις τοῦ προνομίου τῶν σμυριδωρικῶν, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν συστήματος πλήρους τεχνικῆς καὶ ἐμπορικῆς ὀργανώσεως. Νὰ ἀναληφθῆ εἴτα πρωτοβουλία εὐρύτερα ἐκ μέρους τοῦ Κράτους διὰ τῆς ἐκτελέσεως ἐξερευνητικῶν ἔργων πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν κεντρικῶν κοιτασμάτων, τῆς ἐφαρμογῆς τελειότερων ἐξορυκτικῶν μέσων, τῆς συμπληρώσεως καὶ μεθοδοποιήσεως τῶν μέσων τῆς μεταφορᾶς, καὶ τῆς κατασκευῆς τῶν ἀπαραιτῶν λιμενικῶν ἔργων εἰς τὸν ὄρμον Μουτσούνης ὥστε νὰ παύσῃ ἡ δαπανηρὰ μεταφορὰ εἰς τὸν λιμένα τῆς Σύρου.

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν εἶναι φυσικὸν τὸ Κράτος νὰ εὐρεθῆ πρὸ τῆς ἐξεγέρσεως τῶν κατοίκων καὶ πρὸ πολιτικῶν πιέσεων καὶ ἀντιδράσεων. Διότι ἐκ τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς νομοθεσίας οὐδὲν ὑπάρχει κώλυμα. Τὸ δικαίωμα τῶν σμυριδωρικῶν δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ δικαίου τῆς ἰδιοκτησίας, τὴν ὅποιαν καταχύρωσεν ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης, οὗτε ἀποτελεῖ ἐμπράγματον δίκαιον ἀλλ' ἐνοχικὸν τοιοῦτον.

Αἱ ἀπόψεις ἄλλως τε τῶν δικαστηρίων, εἰς τὰ ὅποια κατέφυγον οἱ κάτοικοι πρὸς διεκδίκησιν τῆς ἰδιοκτησίας, ἀπέβησαν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου. Ἐπηρεολούθησεν ὁ νόμος ΣΒ τοῦ 1852 καὶ ἄλλοι μεταγενέστεροι, οἱ ὅποιοι ἐρρῶθιμισαν ὀριστικώτερον τὸ ζήτημα τοῦτο χώρισαντες τὴν γαιοκτησίαν ἀπὸ τὴν μεταλλεοκτησίαν καὶ ἐξαιρέσαντες ῥητῶς τὴν σμύριδα ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως εἰς τοὺς ἰδιώτας.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὸ ἀναθεωρηθὲν Σύνταγμα τοῦ 1911 εἰς τὸ ἄρθρον 7 περὶ ἰδιοκτησίας,

ἀναγράφεται διάταξις καθ' ἣν «εἰδικοί Νόμοι κανονίζουν τὰ τῶν μεταλλείων καὶ ὀρυχείων».

Ἡ διάταξις αὕτη συμπεριελήφθη καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 19 τοῦ τελευταίου Συντάγματος τοῦ 1927.

Εἶναι λοιπὸν ἀναμφισβήτητον ὅτι δὲν ἀπολαύει συνταγματικῆς προστασίας τὸ δικαίωμα τοῦτο τῶν σμυριδωρικῶν, διὰ τὰς ζητηθῆ, ἡ δημοσία, διὰ τὴν ἀπαλλοτριώσιν αὐτοῦ, ὠφέλεια, καὶ ἡ προηγουμένη ἀποζημίωσις τῶν δικαιούχων.

Γεννᾶται μόνον ὑποχρέωσις τοῦ Κράτους πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν σμυριδωρικῶν, ἡ ὁποία χάριν τοῦ κοινωνικοῦ αὐτῆς σκοποῦ πρέπει νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον ἰκανοποιητικὴ. Οἱ σμυριδωρικῶν ἀποζημιούμενοι ἐπαρκῶς θὰ εἶναι κατ' ἀνάγκην καὶ οἱ μελλοντικοὶ ἐργάται τῆς ἐκμεταλλεύσεως, λόγω τῆς ἐντοπιότητος καὶ τῆς ἐμπειρίας αὐτῶν. Ἄλλὰ ταυτοχρόνως θὰ ἐξασφαλίσουν καὶ καλύτερους ὅρους ὑγιεινῆς ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ θὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν διὰ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ἐφαρμοζομένην προστασίαν καὶ κατοχύρωσιν ἐναντίον τῶν ἀτυχημάτων ἐν τῇ ἐργασίᾳ διὰ τὰ στεγασθῶν ἀργότερον εἰς τὸ οἰκοδόμημα τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων.

Καὶ οἱ μὲν ἐργάται ἔχουν κάθε συμφέρον νὰ ὑποχωρήσουν ἐλαφρῶς, ἀλλὰ καὶ τὸ Κράτος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀμελήσῃ ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη τὴν λήψιν βασικῶν μέτρων συντελεστικῶν διὰ τὴν διάσωσιν ἐνὸς τόσοῦ μεγάλου σπουδαιότητος Ἐθνικοῦ προϊόντος, διότι θὰ καταστρέψῃ διὰ τῆς τακτικῆς του αὐτῆς, τῶν δισταγμῶν καὶ τῆς ἀναβλητικότητος τὴν Ναξίαν σμύριδα καὶ τὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα ἐνὸς μέρους τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Νήσου.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον θὰ συγκατατεθῆ εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ συστήματος τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἡ Διεθνῆς Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ, τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις, διότι ἡ Ναξία σμύρις εἶναι ὑπέγγυος εἰς τὸ δημόσιον χρέος καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς πρόσοδος εἰσπράττεται ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀντιτίθεμαι πρὸς τὸ σύστημα τῆς παραχωρήσεως εἰς Ἐταιρίαν, τὸ ὅποιον μᾶς ἀφῆκε χειρὶστίην κληρονομίαν κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ προτείνω χωρὶς ἐπιφύλαξιν τὴν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ προνομίου ἐξακολουθήσιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ἐθνικῆς Σμύριδος ὑπὸ

τοῦ Δημοσίου, δι' ἀπ' εὐθείας πωλήσεως εἰς τὰ ἐργοστάσια τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἐφ' ὅσον τὴν βιομηχανοποίησιν τῆς πρώτης ὕλης δὲν ἐπιτρέπουν οἱ ἐπὶ τοῦ κονιοποιημένου προϊόντος βαρύτεροι εἰσαγωγικοὶ δασμοὶ τῶν καταναλωτῶν χωρῶν. Καὶ τὴν μὲν ἐξόρυξιν τοῦ προϊόντος δύναται νὰ ἐνεργῇ ἐργολαβικῶς, μὲ σοβαρὰς ἐγγυήσεις καὶ ὑπὸ τὸν αὐστηρὸν ἔλεγχον τῶν δημοσίων ὀργάνων. Τὴν δὲ πώλησιν δι' εἰδικῶν πρακτόρων μετεχόντων εἰς τὰ κέρδη τῆς ἐπιχειρήσεως ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἐμπορικῶν ἀκολούθων, θεσμὸς ὁ ὅποιος πρέπει νὰ εἰσαχθῇ τὸ ταχύτερον καὶ παρ' ἡμῖν ἐφ' ὅσον αἱ συζητήσεις ἐπὶ τῆς διπλωματικῆς Τραπέζης μετεποπίσθησαν σήμερον ἐπὶ τοῦ καθαρώς οἰκονομικοῦ πεδίου.

Τὸ προτεινόμενον σύστημα ἱκανοποιεῖ τὴν κοινωνιστικὴν πλευρὰν τοῦ ζητήματος καὶ εἶναι

Η ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἐνδιαφέρον εἶνε νὰ ἐξετασθῇ τὸ συμφέρον καὶ δυνατὸν τῆς παραγωγῆς σιδήρου ἐν Ἑλλάδι καὶ ἡ σημασία τὴν ὁποίαν ἔχει ἴσως ἡ σιδηροπαραγωγή, ἡ σιδηρουργία ὡς συνειθίζεται νὰ ὀνομάζεται εἰς τὰς περισσοτέρας χώρας, ὅχι μόνον διὰ τὴν τεχνικὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν γενικωτέραν πρῶτον τῆς χώρας.

Ι. Πρέπει πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος νὰ ὑπομνησθῇ ὅτι ἡ ἐκκαμίνευσις τῶν μεταλλευμάτων σιδήρου ἐγένετο διὰ τῶν σωρῶν καὶ τῆς χαμηλῆς ἐστίας τῶν ἀρχαίων εἰς μικρὰς ποσότητας μέχρι τοῦ ΙΙ' αἰῶνος ὅποτε διεδόθη ἐν Εὐρώπῃ ἡ χρῆσις τῆς ὑψικαμίνου καὶ ἡ παραγωγή χυτοσιδήρου, γνωστὴ πολὺ παλαιότερον ἤδη ἐν Κίνα. Βαθυθὸν ἀνεπτύχθη ἡ κάθαρσις τοῦ χυτοσιδήρου εἰς χαμηλὴν ἐστίαν καὶ ἀπὸ τοῦ 1784 δι' ἀναδεύσεως κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Henry Cort ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ΙΗ' αἰῶνος καὶ ἡ παραγωγὴ χάλυβος δι' ἐνανθρακώσεως (πβλ. ἐργασίας Ρεωμύρου) παραγομένου οὕτω τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ χάλυβος ἐκ τῶν μεταλλευμάτων εἰς δύο στάδια. Αἱ ὑψικαμίνοι εἶχον, μέχρι τῆς διαδόσεως τῆς ἀτμομηχανῆς καὶ τῆς χρήσεως ὀπτανθρακός ἀντὶ ξυλανθράκους περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΘ' αἰῶνος, μικρὰν παραγωγὴν ὀλίγων τόννων καθ' ἡμέραν.

Τὴν κατάστασιν ὑπὸ μικρὰν κλίμακα παραγωγῆς χυτοσιδήρου, σιδήρου καὶ χάλυβος διε-

σύμφωνον καὶ πρὸς τὴν κτηθεῖσαν ἐκ τοῦ παρελθόντος πείραν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν σύγχρονον τάσιν πρὸς τὴν διευθυνομένην οἰκονομίαν, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ἡ ραγδαία ἐξέλιξις τῶν οἰκονομικῶν μεταπολεμικῶν παραγόντων.

Διὰ τῶν μέτρων τούτων ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Ναξία σμύρις ὄχι μόνον θὰ ἐκτοπίσῃ ὀλοσχερῶς τὴν μικρασιατικὴν ἀπὸ τὸν κύκλον τοῦ διεθνούς ἐμπορίου, ἀλλὰ θὰ κατορθώσῃ νὰ συναγωνισθῇ ἐπιτυχῶς καὶ τὴν τεχνητὴν, ἐκ τῆς ὁποίας ὁ κίνδυνος καὶ ἀμεσώτερος εἶναι καὶ μεγαλύτερος

Διότι ἂν ἐξακολουθῆσῃ ἡ σημερινὴ ἀσυγχρόνιστος καὶ μοιρολατρικὴ κατάστασις, τότε ἄς ἐτοιμασθῶμεν κατὰ τὴν φράσιν τοῦ Χαριλάου Τρικοῦπη «νὰ ἴδωμεν προσεχῶς τὸν χόρτον φυτόμενον ἐπὶ τῶν ὀρυχείων τῆς Νάξου».

ΕΜΜ. ΛΟΥΛΑΚΑΚΗΣ

νεδέχθη διαρκούντος τοῦ ΙΘ αἰῶνος ἢ ἐκ τῆς συχοῦς βελτιώσεως τῶν μεθόδων καὶ μεγεθύνσεως τῶν συσκευῶν ἐπιφέροισα μεγάλην οἰκονομίαν καὶ πολὺν μεγαλειτέραν παραγωγὴν. Διὰ δὲ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς χρήσεως τοῦ θερμοῦ ἀέρος προσφύσεως εἰς τὰς ὑψικαμίνας ἐπὶ τῇ βάσει χρησιμοποίησεως τῶν ἐκλυομένων ἀπ' αὐτῶν καμινερῶν, ὡς καὶ τῶν νεωτέρων μεθόδων χαλυβδοποιίας (καὶ σιδηροποιίας) διατοῦ στρόμβου μετατροπῆς Βέσσεμερ καὶ τῶν καμίνων Σίημενς Μαρτίνου ἡ παραγωγή χυτοσιδήρου, σιδήρου καὶ χάλυβος εἶναι οἰκονομικῶς κατορθωτὴ μόνον εἰς μεγάλην κλίμακα. Ἦδη τὸ ἐλάχιστον παραγωγῆς νεωτεριστικῆς ὑψικαμίνου εἶναι 200 τόννοι χυτοσιδήρου καθ' ἡμέραν ἢ 70.000 τόννοι ἐτησίως. Τὸ δὲ ἐλάχιστον παραγωγῆς χαλυβουργείου Βέσσεμερ τροφοδοτουμένου συνήθως ὑπὸ πλειόνων ὑψικαμίνων εἶναι 150.000 τόννων ἐτησίως καὶ ἐννοεῖται εὐκόλως ὁ ὄγκος καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἐγκαταστάσεων. Ἐν τούτοις χρῆσις καμίνων Σίημενς Μαρτίνου ἐπιτρέπει παραγωγὴν καὶ ὑπὸ μικροτέραν κλίμακα. Ὑπάρχουσι κάμινοι Σίημενς Μαρτίνου παράγουσαι ἐκάστη μόνον 10 ἕως 60 τόννους ἡμερησίως ἤτοι 12000 ἕως 18000 τόννους ἐτησίως. Ἐν τοιαύτῃ ὁμοῦ περιπτώσει τὸ χαλυβουργεῖον περιλαμβάνει πλέον τῆς μιᾶς καμίνου.

Ὁφείλομεν ἐπίσης νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι ἀπαραίτητον συμπλήρωμα χαλυβουργείου στρόμβων ἢ καμίνων Σίημενς Μαρτίνου εἶναι ἡ